PERŞEMBE 25 Teşrinievvel 1934 No. 107

UNUTMAYINIZ! AFACAN

8 Büyük Sahife 3 Kuruş

Perşembe Günleri Çıkar. Türkiyede Çocuklara Mahsus Biricik Büyük Eğlence Gazetesi

AFACAN

Cümhuriyet Bayramınız Kutlu Olsun

YAŞASIN CÜMHU

RİYET BAYRAMI

— Büyük Gazi babamız; biz Türk çocuklarının hepsi için 11 inci Cumhuriyet bayramınızı kutlululamağa geldik. Bugün yurdumuz Ankara güneşi altında fabrikalarla, mekteplerle dopdolu.. Tanrı daha nice yıllar seni başımızdan eksik etmesin. Bizim ömrümüzü de seninkine katsın!...

Cümhuriyetin 11 inci yılı

— 29 Birinci teşrin için —

Bugün kalplerimize bir sevinç etti sökün,
İçimiz değil dertli!.. Yüzümüz değil küskün!..
Baştan başa yapıyor Türkiye dernek, düğün:
Çocuklar!.. Bu tarihi yüreğinize yazın:
On birinci yılıdır Cümhuriyetin bugün!..

On bir yılda şan verdi Cümhuriyet her yere,
Saltanattan kurtulduk.. Veda ettik kedere!..
Ey Türk!.. Göğsün kabarsın, alnın değsin göklere,
"Ben öğüt alıyorum (Gazi) den!.." Dıye, öğün,
On birinci yılıdır Cümhuriyetin bugün!..

Yüzlerce fabrikanın temellerini çattık,
Bir çok demir yolile Türkiyeyi kuşattık,
Arap harfini attık, tekkeleri kapattık,
Şimdi bak bu sevinçle yüzler gülüyor bütün:
On birinci yılıdır Cümhuriyetin bugün!..

AFACAN

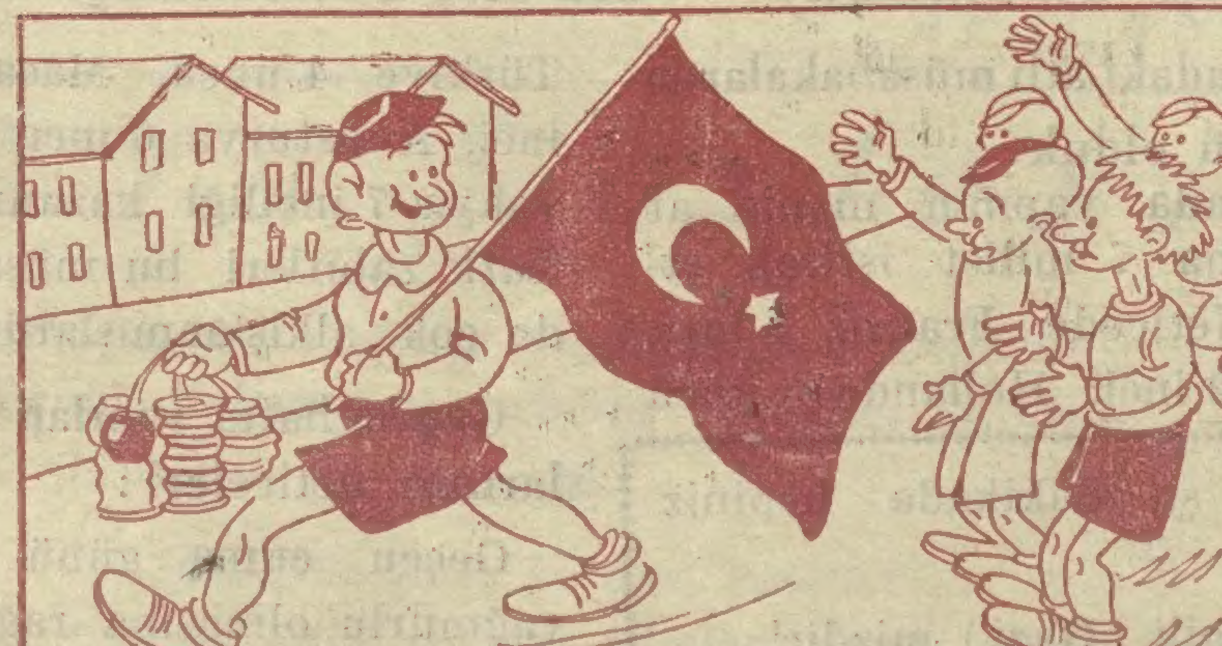

Arkrdaşları — Böyle fenerli nereye gidiyorsun..

Afacan — Nereye olacak 11 inci Cümhuriyet yılını fener alaylarile kutlulamıya.

İLÂHİ AMCA

Amca — Cümhuriyet alayına ben de karışacağım diyorsun. Bu oyuncak araba ile geçit resmine sana karışmak hakkı verirler mi?

Çocuk — İlâhi amca ... İlk defa çocuk hakkını koruyan Cümhuriyet olduğunu unutuyor musun.

BAŞ SÖZ

Cümhuriyetin onbirinci yılında:

Bozkurtların Masalı

Size burada bir orman masalı anlatacağım, çok dikkatle okuyunuz:

Evvel zaman içinde zümrüt yapraklı; altın topraklı; dalları bütün cihanı doyuracak kadar, çok yemişli; yürekleri ferahlatan güzel bir orman vardı. Ne Avrupada, ne Amerikada, ne de Afrikada bu ormanın daha bir benzeri yoktu. İşte bu güzel ormanda Bozkurtlar yaşıyorlardı. Bu, Bozkurtlar katiyen başkalarına zarar vermezler, fakat yabancı ülkelerden gelecek hiç bir canı da buraya sokmazlardı. Tarlalara, ağaçlara ve çiftliklere ziyanı dokunan köstebek, tarla faresi ve daha bir çok kötü hayvanları tutup yerler, böylelikle hem karınları doyar, hem de iyilik yapmış olurlardı. Fakat günün birinde bu ormana bir sırtlan musallat oldu: Bu fena hayvan bütün Bozkurtları korkutmuş, onları kumandası altına almıştı. Zavallı Bozkurtlar artık bu sırtlanın esiri olmuşlar, ona uşaklık etmeğe başlamışlardı. Bu sırtlan çok merhametsiz, insafsız ve haindi. Eğer Bozkurtlardan hangisi ona köle gibi itaat etmez, yiyecek getirmezse sırtlan onu parçalıyordu. Zavallı Bozkurtların kimse imdadına gelmiyordu. Bilâkis düşmanları, sırtlanın işkencelerile onların birer birer ölmesini bekliyorlaedı.

Aradan seneler geçti.. Sırtlan ihtiyarlayıp öldü. Fakat Bozkurtlar kurtuldu mu dersiniz?.. Hayır.. Çünkü:

Ölen sırtlanın yavrularından biri bu sefer onları kumandası altına almıştı. Bahtı kara kurtlar ona da yiyecek taşımağa başladılar. Böylelikle, babadan yavruya miras kalan bu ağır ve insafsız idare altında Bozkurtlar yüzlerce sene inlediler.. Bir gün çakallarla kurtlar arasında muharebe çıktı. Sırtlan bir kenara çekilip bu savaşı kayıtsızca seyretti ve hatta çakalların ormanda yerleşmesine göz bile yumdu. Artık Bozkurtlar hem çakalların, hem de ininde kendi eğlencesile vakit geçiren sırtlanın işkencesile yavaş yavaş ölmeğe başladılar..

Fakat bir gün iyi kalpli, cesur bir arslan meydana çıkıp Bozkurtların imdadına koştu: Çakalları ormandan püskürttü, sırtlanı da, bütün yavrularile beraber başka bir ülkeye kovdu. Artık Bozkurtlar esirlikten kurtulmuş, hür yaşamaya başlamışlardı.

Şimdi söyleyiniz: Bozkurtları idare edecek biri lâzım!.. Bu da kim olmalıdır?.. İyi kalpli arslan değil mi?... Onlar da öyle yaptılar: Arslanı baş köşeye geçirip onun öğütlerile yaşadılar ve günden güne bahtiyar olmaya başladılar.

Ey sevgili okuyucular!...

İşte bu Bozkurtlar = Türk milleti, Sırtlan = Padişah, Çakallar = Düşmanlardır. İyi kalpli, cessur arslan da kim?... Söyleyiniz bakayım?... Şimdi biliyorum ki şu dakikada hepiniz bağırıp:

— Sevgili (Gazi) mizdir!..

Diyorsunuz... İşte Yüce (Gazi) miz de Türk milletini böyle kurtarmış, en serbest bir idare olan Cümhuriyeti kurmuştu. Haydi; bağıralım:

Yaşasın Cümhuriyet!... Yaşasın Gazi!...

Ağabey

YURT YAPRAĞI

Cümhuriyet Nasıl Kuruldu?...

[Bu bilgiyi dördüncü cilt "Tarih„ ten aldık:]

Çocaklar!... Anlatayım, dinleyin güzel güzel,
Mutlu Ankaramızda, tam onbir sene evvel
(Büyük Millet Meclisi Devleti) kurulmuştu:
Osmanlı hükûmeti bağrından vurulmuştu!..
Bu millet saltanattan yıllarca neler çekti,
Artık kendi kendini idare edecekti!..
Yerine getirmişti millet sulh maksadını,
Şimdi yeni devletin koymak lâzım adını!..
Uzun müzakereler mecliste baş gösterdi,
Meb'uslar başka başka, bir çok (Takrir) ler verdi!
Nihayet son ve kati toplantı oldu bir gün,
Saat on sekiz, kırk beş.. Mebuslar geldi bütün!..
Meclis heyecanlıydı, millî hisler dirildi,
Yeni maddelerile, kanun değiştirildi!..
Cümhuriyet isteyen taraf galip gelmişti,
Ansızın bin ağızdan bir seda yükselmişti:
— "Saltanat bitmelidir.. Böyle istiyor millet,
"Kabul edilen budur: Yaşasın Cümhuriyet!.. „
Meb'uslar düşüumüştü: Bu karar pek doğrudur,
Derde deva olacak idare şekli budur!...
Eski yurtta kuruldu o gün yeni bir devlet
Bu devletin koydular adını: Cümhuriyet!...

Gazi Nasıl Seçildi?...

Bundan sonra en büyük meseleye geçildi,
Mutlu Cümhuriyete hemen (Reis) seçildi:
Türkiyenin reisi Büyük Gaziydi zaten,
Mustafa Kemal (Can) dı, millet de ona bir (Ten):
Bu canın sıcaklığı etrafa taşıyordu,
İşte bu sıcaklıkla Türkiye yaşıyordu!...
Resmen reis olarak onu seçmiştik yine...
Yüce Mustafa Kemal, daha yüz sene
Elbet ayrılamazdık yaşasa asırlarca!...
Şenlik topu atıldı o gece yüz bin parça,
Gökler: « Yaşasın Reis » sedasile dolmuştu,
İşte bugün Türklere (Millî bayram) olmuştu!...

Necdet Rüştü

ŞEN FIKRALAR

AKILLI

Muallim Bey, o gün talebelerle uzun uzadıya (akıl ve (bilgi) hakkında konuşuyordu. Bir aralık:

— Çocuklar!.. Dedi, Türk milleti çok akıllı, Çok zekidir!..

Daha sözünü bitirmeden bir talebe atıldı:

— Muallim!.. Bey dedi, Fransızlar bizden daha mı akıllı!.

Muallim şaşırdı:

— Neye diye sordu:

Çocuk başını salladı:

— Çünkü: Onlar (Cümhuriyet)i bizden daha evvel ilân etmişlerdi!

Muallim cevap verdi:.

Padişahlar Türkün zekâsını bakın nekadar uyuşturmuşlar:

SIRA İLE

Tren son sür'atle koşuyordu. Öyle ki, pencereden baksanız başınız dönerdi. Fakat az sonra, birdenbire durdu. Şaşıran yolculardan biri kondoktöre sordu:

— Ne var?.. Tren neden durdu?..

Kondoktör cevap verdi:

— Bir inek treni durdurdu.

İneği kovdular ve tren yine yoluna devam etmeğe başladı.

BİLMECE

Minimini Nerminle, ağabeysi Nihat gece oturmaş bilmece söyliyorlardı. Bir aralık Nihat sordu:

— Bir insanı yoktan var eden nedir?..

Nermin atıldı:

— Tanrı!...

Nihat:

— Aferin!.. dedi, birşey daha soracağım:

Bir ülkeyi yoktan var eden şey nedir?..

Nermin birdenbire bağırdı:

— Cümhuriyet!..

Yaşasın Spor

Yarın Galatasaray - Vefa ile, Fenerbahçe de Beykoz ile Karşılaşıyor!..

Viyanadaki atlı müsabakalarda dördüncü olduk:

Viyanada yapılan mania at yarışlarına 7 millet iştirak etmiştir. Neticede Fransız 1 inci, İtalyan 2 inci, Hollanda 3 üncü Türkiye 4 üncü, Macaristan 5 inci, Avusturya 6 ıncı, Çekoslovakya 7 inciliği kazanmışlardır. Türk zabitleri bu müsabakalarda çok alkışlanmışlardır.

Geçen hafta yapılan lik maçlarının neticeleri:

Geçen cuma günü havanın yağmurlu olmasına rağmen her üç sahada da lik maçlarına devam edilmiştir. Bu maçlarda İstanbulspor - Beykozla 1 - 1 berabere kalmış, Fenerbahçe - Süleymaniyeyi 9 - 0 yenmiş, Galatasarayın 2 ve 3 üncü takımları da Beşiktaşın 2 ve 3 üncü takımlarını 2 - 1 mağlûp etmişlerdir.

Yarın yapılacak olan lik maçları:

Yarın lik maçlarının en mühimleri yapılacaktır. Taksimde Galatasaray - Vefa ile, Kadıköyünde Fenerbahçe Beykoz, Şerefte de İstanbul spor - Süleymaniye takımları en zorlu maçlarını oynayacaklardır. Bu maçların en heyecanlısı şüphesiz ki Galatasaray - Vefakarşılaşmasıdır,

Afacan

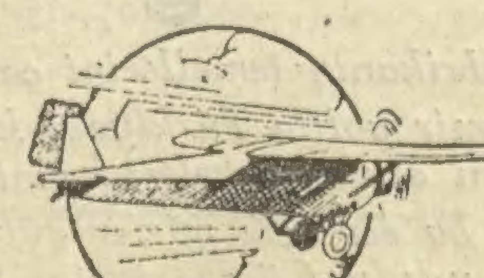

Eskiden Memleketi idare Eden Kızlarağası

Çocuklar!... Eskiden padişahlar memleketin idaresini bilgisiz adamların eline bıraktı. Bunlardan bir tanesi de (Kızlarağası) dır. Size saltanat tarihinden bir hikâye anlatayım da bu sersem fellâhların ve onlara rütbe veren padişahların nasıl ciğeri on para etmez adamlar olduklarını anlayın!... (Necdet Rüştü.)

— 1 —

İşte size Südan'ın hadım olmuş boğası,
İşte: Harem marsığı.. işte kızlarağası!..
Maşa ayaklarile her tarafta dolaşır,
Sırtında bir samur kürk, başında kavuk taşır!..
Rasgelene öptürür mikroplu eteğiğini,
Fakat aklı doldurmaz incir çekirdegini!..
Sarayda mutlak bulur çıkışmaya vesile,
Odalarda bağırır zurna gibi sesile!..
Herkes elâman demiş bu fellâhın elinden,
Kimse kurtulamıyor zehir dolu dilinden!..
Gidi mendebur habeş! Gidi uğursuz zenci!
Beğenmez mektebinden yeni çıkmış bir genci,
"Cahil adamsın!..„ diye, sarılır yakasına,
İmzasını attırır fakat bir başkasına!..
Kendisine sorarsan alimler alimidir,
Bilginin denizinde dolaşan bir gemidir!.
Herif bu yalanlarla kendini de avutur,
Fakat bir mektup gelse, başkasına okutur!.
Hülâsa: Rengi gibi, tam bir kara cahildir,
Gündüzün afyon yutar, her gece kör kandildir!..
Kuş tüyü yastıkların üzerinde bu arap,
Çubuğunu tüttürüp, içer daima şarap!..
Böyle sarhoş olunca bağırır, nara atar,
Artık bütün sarayda tozu dumana katar!
Hele eğilmesinler, baş kaldırsınlar hele,
O zavallıyı alır, binbir fesatla ele:
Evet!.. her alçaklığa iftiraya baş vurur,
Padişaha fitleyip, kellesini uçurur!..
Bence (Kızağası) bir kara canavardır,
İsbat için tarihte birçok misaller vardır...
Korkudan birçok (vezir) bir sürü (beylerbeyi)
Öpmüştür bu fellâhın sürüdüğü eteği !..

. . . .

Ey küçük okuyucu... bunu öğren iyi bil
Her ne yaparsa yapsın kabahat onda değil,
Asıl suç: bu fellâha bu rütbeyi verende,
Onun rezaletini beğenip, hoş görende!,
Padişahlar uyursa bu ahlâksız adamlar,
Elbet cinayet yapar, ellerinden kan damlar...

— 2 —

Bir gündü.. padişahı bir düşünce aldı,
O kopasıca başı, avuçlarında kaldı:
Hazinede altın gitgide bitiyordu,
Çünkü, bir eğlence ile onları eritiyordu...
Sarayda iflâs günü nihayet gelip çattı,
Ancak böyle böyle düşünür arpacı kumruları,
Cümbüşü yapılamıyor.. eğlence kaldı yarı,..
Hazinenin dibine sefahat dari ekti,
Şimdi ne yapacaklar: para suyunu çekti?..

. . . .

Fakat (Kızlarağası) buldu çaresini,
Çağırdı sarayda adamların hepsini,
Dedi çatlak sesile: "Sadrazama gidiniz,
"Pamuk vergisi alsın.. sıkı tenbih ediniz...„

— 3 —

Üç yıl arkası sıra, fazla yağmurlar yağdı,
Bir el bütün bütün göklerin bulutlarını sağdı..
Pamuk ekilen yerler oldu çamur, bataklık,
Mahsûl yoktu, bu vergi verilemezdi artık..
Pamuk eken köylüler, danışıp toplandılar,
Şikâyet etmek için sarava yollandılar..
Ulaşınca sarayın kapılarına tamam,
Gitti cahil fellâha içlerinden bir adam,
Ona şöyle anlattı köylününü derdi nedir:
"Efendim.. fazla yağdı yağmunlar üç senedir'
"Her yer bataklık oldu.. Artık iş göremeyiz:
"Pamuk ekemiyoruz, vergiyi veremeyiz...„
O an kızağası bağırdı birdenbire:
"Ah, bu mel'un köylüler yerin dibine gire..
"Haydi, pamuk yerine, bundan sonra yün ekin,
"Buna itiraz olmaz.. arabanızı çekin.. „

. . . .

Küçük bir bilgi olmaz dünya yüzünde bundan:
Bebekler bile bilir: yün kırpılır koyundan..
Böyle cahil fellâhın kahrı nasıl çekilir?..
Herifin söylediği buyün nasıl ekilir?..
Bu sözle köylüleri aklınca alt etmişti,
Tarihte işte fellâh böyle bir haltetmişti...

(Ne - Rü)

FIKRALAR

En tehlikeli zamanda

Turhan, her ne kadar şimdi on üç yaşında bulunuyorsa da onu kim görse yurdunu seven büyük bir kahraman sanır. Bir şöyle bir vak'a oldu:

Turhan çok hazır cevaplı olduğundan, büyük, küçük bir kaç kişi onun etrafını sarmış bir çok şeyler soruyorlardı. İçlerinden birisi şu garip suali sordu:

— Turhan!.. Çok tehlikeli bir günde neyi korursun?...

Herkes onden « Canımı!.. » cevabını beklerken, akıllı. Fikri yurdunda olan bu temiz kanlı, Türk yavrusu bağırdı:

— Cümhuriyeti!...

Dua Etmeli?..

Küçük Doğan İstanbulda bir yatı mektebinde okuyordu. Annesi ve babası Sıvasta bulunuyorlardı. Bir gün mektep müdürüne annesinin hasta olduğuna dair bir telgraf geldi. Müdür ona izin verdi ve aynı zamanda babasının gönderdiği parayı uzatarak:

— Haydi, memleketine git, anneni gör!.. Dedi. Doğan hemen Haydarpaşadan trene atladı ve üç gün sonra annesinin yanına ulaşabildi. Onun böyle çabuk geldiğini gören babası:

— Dua et ki, sana çok para gönderdim de, gelebildin!..

— Babacığım!... Ben senin gönderdiğin paraya değil, asıl vatanımızı böyle demir ağlarla kuşatan (Cümhuriyet) e dua ediyorum. Çünkü (Cümhuriyet) Devrinin trenleri olmasaydı, beni çoktan dağda kurtlar, kuşlar yemişti!...

AFACANIN ŞİİRLERİ

Safa Geldin Sonbahar!.

Güllerin rastgelinmez sarısına, alına,
Artık kuşlar konmuyor ağaçların dalına!..
Kırlarda gezemeyiz biz salına salına,
Çünkü sonbahar geldi... Bak şu serin havaya!.

Ziyanı yok, kış gelsin... Zaten pişman olmuştuk..
Üç ay ne serin gölge, ne soğuk su bulmuştuk,
Bu yaz, ter kan içinde sıcaktan kavrulmuştuk,
Bir balık konulursa nasıl kızgın tavaya!..

Çifçiler için vardır bu mevsimin değeri,
Çünkü süremeğe başlar onlar şimdi her yeri!.
Kış günü bulunmasın varsın yaz yemişleri,
Biz de çatal sallarız böreğe, baklavaya!..

AFACAN

Ata Sözleri

Perşembenin gelişi Çarşambadan bellidir!...
Yani : Çalışmıyan çocuğun döneceği bellidir!...

Vakıtsiz öten horozu keserler!...
Yani : Çok söyliyen çocuğu odadan dışarı çıkarırlar!..

Kelin medarı olsa kendi başına olur!..
Yani : Tembel çocuğun bir marifeti olsa kendisini sınıf geçirir!..
Kedi uzanamadığı ciğere pis der!..
Yani : Haylazlar çekemedikleri çalışkan çocuklara pis derler!..

FIKRALAR

Ters Okuyunca!.

Küçük Selim çok çalışkandır. Fakat kaligrafisi çok fenadır. Yani pek çirkin, kargacık burgacık yazı yazar. Bir gün muallimi babasına şikâyet etti ve:

— Evde yazı yazmağa çalıştırınız!. Dedi. Buna kızan babası Selimi o cuma günü gezmesini yasak edip eve kapadı ve çalıştırmağa başladı.

Selim de:

— Haydi bakalım, dedi, ben sana bir çok harfler söyliyeceğim, sen de onları güzel güzel yazacaksın..

Başlıyorum:

T. E. Y. İ. R. U. H. M. U. C.

Babası daha sözünü bitirmemişti ki, çocuk birdenbire:

— Yaşasın!..

Diye bağırdı. Babası sordu:

— Ne oluyorsun? Selim:

— Babacığım, dedi, hele ba harfleri tersine oku, sen de bağırırsın!.

Babası tersine okuyup (Cumhuriyet) kelimesini çıkarmış o da:

— Yaşasın! Diye bağırmıştı.

Deve kuşunu nasıl yakaladılar

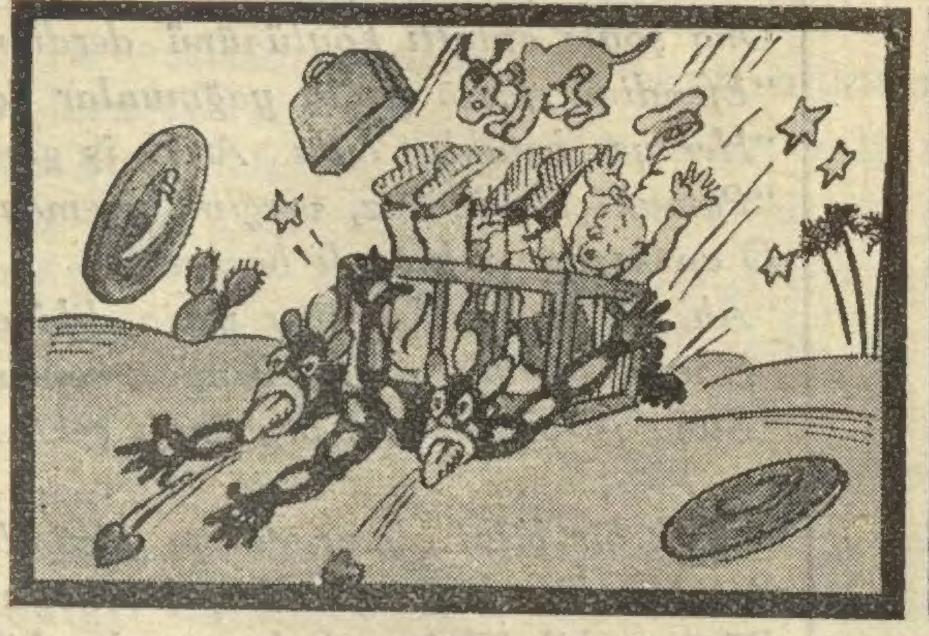

1 — Afacanla Topuz o kadar şiddetli bir surette yere düştüler ki kafes birdenbire sarsıldı ve:

— Cik cik.. Diye bir feryat koptu. Dikkulak bir metre havaya fırladı. Meğer kafes, Afacanla Topuza ok atan vahşilerin üstüne düşmüş, onları ezmiş, canlarını boğazlarından çıkarmıştı. Kalkanları birer yana fırlamıştı. Afacanla Topuzun hâli görülecek bir şeydi.

2 — Az sonra derin bir düşünceye daldılar. Leylekler gitmişti. Şimdi bu ıssız çöller ortasında yapayalnız kalmışlardı. Ne ise kendilerine hiç bir felâket gelmemişti. Hattâ Dikkulak bile lastik top gibi havaya fırlamasına rağmen kılına bile dokunulmamıştı. Fakat yine bu ıssız çöller ortasında ne yapacaklardı?. Ağlamaya yüz tutmuşlardı. Arslanların, kaplanların yemi olmak veya yamyamlar eline düşmek ne fena, ne fena idi?.

3 — Fakat arkalarında ansızın bir hafif kum çıtırdısı işittiler. Arkalarına dönünce bir de ne görseler beğenirsiniz? Kocaman bir devekuşu değilmi?. Ne yapacaklarını şaşırdılar. Aman ne güzel, ne yaman, ne büyük bir kuştu bu?. Kıraat kitaplarında resimlerini görmüşlerdi. İşte şimdi de kendisini görüyorlardı. Afacan:

— Topuz, dedi, bu devekuşu bizim işimize çok yarayacaktır, dedi. Amma nasıl tutmalı onu?..

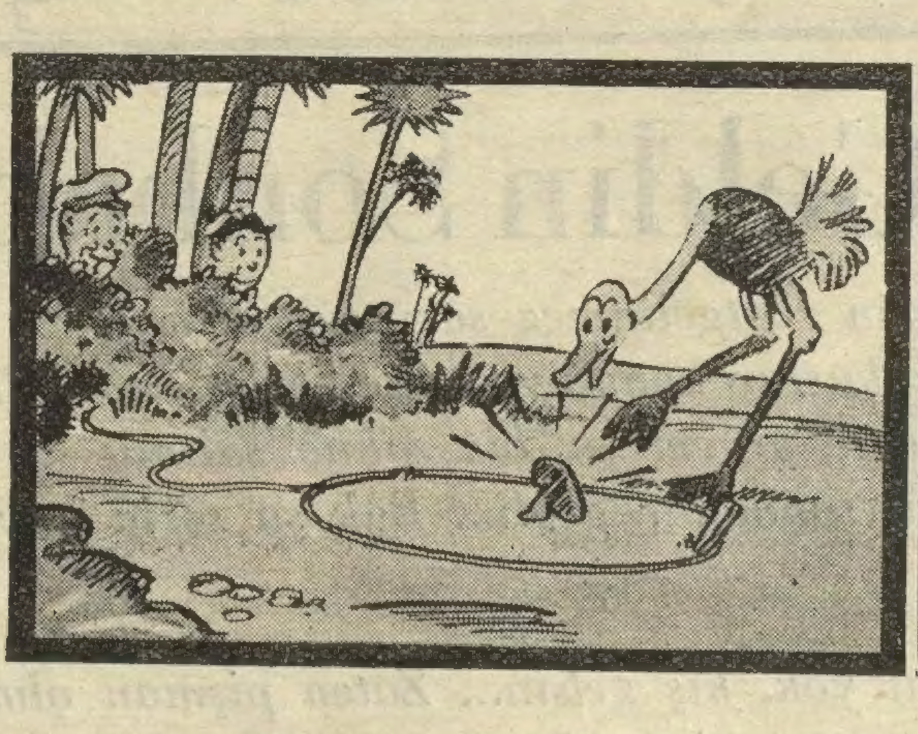

4 — Topuz:

— Vallahi bilmem, Afacan, dedi. Sen benden daha akıllısın! Elbet bir çaresini bulursun..

Afacan biraz düşündükten sonra:

— Buldum... Dedi ve çantasına doğru ilerledi. Çantayı açarak içinden bir cep aynasile biraz ip çıkardı. İpi kement yaptı. Ortasına bir taşı dayayarak aynayı yerleştirdi. Dikkulak bile bu işe şaşkınlık içinde bakıyordu. Ayna güneş ışığını pırıl pırıl geriye aksettirmişti.

5 — Afacan, Topuz, Dikkulagı da yanlarına alarak, hemen ağaçların arkasına gizlendiler. Devekuşu döne dolaşa aynanın yanına geldi. Onu görünce şaşırdı, kaldı. Çünkü içinde dev gibi kendisini gördü. Yavaş yavaş kemendin içine ayaklarını attı. Afacanla Topuz otlar arkasında gözlerini fal taşı gibi açmışlar, için için:

— Gih, gih... Diyorlardı. Devekuşu da sahiden geliyordu..

6 — Tamam sırası gelince Afacan hemen kemendin ipine asıldı. Devekuşunun ayakları ökseye tutuluverdi. Bir defa feryat kopardı. Lâkin iş işten geçmiş, Afacanın eline yakalanmıştı. Topuz:

— Yaşasın!

Diyerek kollarını havaya açtı. Afacan sevinç içindeydi. Şimdi hepiniz:

— Acaba, Afacan Devekuşu ile ne yapacak dersiniz. Neler yapacağını gelecek hafta görürsünüz.

Olcayto Bahadır

Çocuk Sesinin bu en heyecanlı Türk romanı merakla takip ediniz

On Bir Senelik Cümhuriyette Neler Yapıldı

Osmanlı saltanatını kuran bilgisiz padişahların beş altı yüz sene yapamadığı işi, Cümhuriyeti kuran (Gazi) on bir sene gibi kısa bir zamanda başarıverdi. Size birer birer sayayım da şaşıp parmağınızı ısırın:

Birincisi

Medenî Kanun

Eskiden mahkemelerde çok haksızlıklar olurdu. Çünkü kanunlarımız doğru değildi. Bu yanlış ve eski kanunlar yüzünden çok kimselerin hakkı tanılmıyyordu, adalet yerini bulamıyordu. Fakat Cümhuriyet kurulduktan sonra (Gazi) mizin bir işaretile (Medenî Kanun) u aldık. Bu kanun zaten, en doğru mahkemeleri olan İsviçrede kullanılıyordu. Biz de onu benimsedik. Eskiden bir sürü sarıklı yobazların kurduğu (Şeriat Mahkemeleri vardı. Fakat din ile dünya işleri bir arada olamıyacağından bu şeriat mahkemelerini kaldırıp (Medenî Kanun) ile iş gören (Cümhuriyet Mahkemeleri) ni çalıştırmaya başladık.

İkincisi

Türk Kadını ve Hakları

Saltanat devrinde, padişahlar kadınları esir olarak yaşatırlardı. Hattâ, bugün nasıl bir dükkândan oyuncak alıyorsanız, o zaman da böyle para ile kadın satın alırlardı. Hâlâ İstanbulda (Avrat Pazarı) denilen bir mahalle vardır ki işte burası eskiden kadın pazarı idi. Sonra kadınların hiç bir hakkı yoktu. Vardıkları adama hizmetçi gibi iş görüp, tozlu kafeslerin arkasında çürüyüp giderlerdi. Sokağa çıktıkları vakit yüzlerini açmaları yasaktı. Peçelerle örtünürlerdi. Fakat Cümhuriyet olunca (Gazi) onları esirlikten kurtardı. Eskisi gibi bir adamın üç dört kadınla evlenmesi yasak oldu. Yüzlerini açıp hayata karıştılar. Bugün kadınlar belediye intihap sandıklarında haklarını kullanıyor, rey atıyorlar.

Üçüncüsü

Şapka ve Hart inkılâbı

Eskiden başımıza ciğer gibi fesler giyerdik. Bütün dünya bizimle alay ederdi. Fakat Cümhuriyet olunca (Gazi) bize medenî Avrupalılar gibi (Şapka) yı giydirdi. Avrupalılardan farkımız kalmadı. Arap harflerini de atarak yeni Türk harfleri kabul edildi.

Dördüncüsü

Tekkeler Kalktı

Eskiden bir çok (Tekkeler) vardı. Burada (Derviş) denilen bir sürü miskin ve tenbel adamlar iş görmeden oturur, havadan karın doyurur ve hattâ rakı bile içerlerdi. İşte Cümhuriyet idaresi bu tenbel ocaklarını, bu miskinler tekkelerini kaldırdı.

Beşincisi

Fabrikalar, Yerli Mallar!

Saltanat devrinde, bütün eşyamızı avrupadan alır, paralarımızı yabancılara kaptırırdık. Nihayet bu yüzden fakir düşmüştük. Çünki Padişahlar fabrika açtırmazlardı. Fakat Cümheriyet ilân edilince sayısız fabrikalar açıldı. Bize ne lâzımsa kendimiz yapmaya başladık, Avrupadan hiç bir şey almadık ve artık zengin olmaya başladık.

Altıncısı

Sipor ve Gençlik

Saltanat devrinde gençliğe ve sipora kimse ehemmiyet vermezdi. Böyle sipor kulüpleri açılmış değildi. Çünki Padişahlar gençlerin bir araya gelip idman yapmalarından korkarlardı. Fakat Cümhuriyet ilân edilince, sağlam bir dimağın sağlam bir vücutta olduğunu düşünen yüce (Gazi) miz siporculuğa ehemmiyet verdi. Türk gençleri çelik gibi sağlam olmaya başladılar.

Yedincisi

Köylüler ve Çifçilik

Beş altı yüz senedenberi Padişahlar yalnız saraylarında zevk ederler, köylüyü hiç düşünmezlerdi. Kendi eğlencelerine para yetiştirmek için onların varlarını, yoklarını zorla alırlar, köylüleri fakir bırakırlardı. Fakat, bize bu mutlu Cümhuriyeti hediye eden büyük (Gazi) miz köylüye ehemmiyet verdi ve "Köylü Efendimizdir!.." dedi. Çift sürmek için traktörler getirtip, çifçilerin bilgilerini yükseltti.

Sekizincisi

Sanat ve Ticaret

Eskiden sanat ve ticaret gibi bir milletin hayatı olan kazanç yolları kapatılmıştı. Herkes kâtip olmak ister bir sanat öğrenmeğe çalışmazdı. Fakat Cümhuriyet kurulunca (Gazi) miz, sanatın ve ticaretin altın bileyzik olduğunu halka aşıladı. Bugün yurdumuzdaki sanatkârların yaptıkları işlere dünya bile parmak ısırıyor.

Dokuzuncusu

Yurtta Emniyet

Saltanat zamanında anadoluda bir çok haydut ve eşkıya vardı. Padişahlar bunlarla başa çıkmağa oğraşmazlar, onların yaptığı cinayetlere adeta göz yumarlardı. Fakat Cümhuriyet Türkiyesinde haydutların başı ezildi. Şimdi anadolunun hangi köşesinde tek başınıza gezerseniz geziniz, yolunuzu hiç bir hırsız ve eşkıya kesemez!..

Onuncusu

Tayyarelerimiz

Saltanat devrinde değil şimdiki gibi tayyare almak, hattâ orduya bile iyi bakılmazdı. Fakat Cümhuriyet idaresi Türk Ordusunu büsbütün kuvvetlendirdikten mada, ülkemizi havadan korumak için binlerce tayyare aldı. Bugün yurdumuz denizde Yavuz ve daha bir çok harp gemileri, karada yepyeni ordumuzla gözetilirken, havadan da bu sayısız Cümhuriyet tayyarelerile korunuluyor.

On birinbisi

Demir Yollarımız

Saltanat devrinde memlekette seyyahat etmek isteyenler deve kervanları ile yolculuğa çıkarlardı. En yakın bir yere, günlerce yollarna sürüklendikten sonra, varabilirdik. Halbuki Cümhuriyet Hükûmeti yurdu demir ağlarla ördü. Şimdi İstanbuldan kalkıp yurdun öbür ucu olan, Sıvasa gitmeK isteseniz trene binince iki günde varıyorsunuz.

Son Söz

Ey çocuklar!..

Bu yaşlı ağabeylerinize geçmiş olsun, siz yeni yetişmiş kardeşlere de kutlu olsun!.. Çünki: Biz, Saltanat devrinin kara cahil ve katil padişahlarından kurtulduk, siz de daha hiç onları görmeden (Cümhuriyet) Türkiyesinin çocukları oldunuz!.. Burada size numara ile anlattığım yerleri bir kere de muallim hanımlara, muallim beylere sorunuz. Onlardan da bilgi kaptıktan sonra candan ve yürekten bağırınız: Yaşasın Cümhyriyet!...

Necdet Rüştü

Şalro bin bir macera peşinde

— 4 Şarlo kendine geldiği zaman orada bir salıncak kurup içine yattı. Keyf çatmağa başladı. Fakat ipler kopunca yerlere yuvarlandılar. Taifeler gelince onları tutup denize fırlattılar,

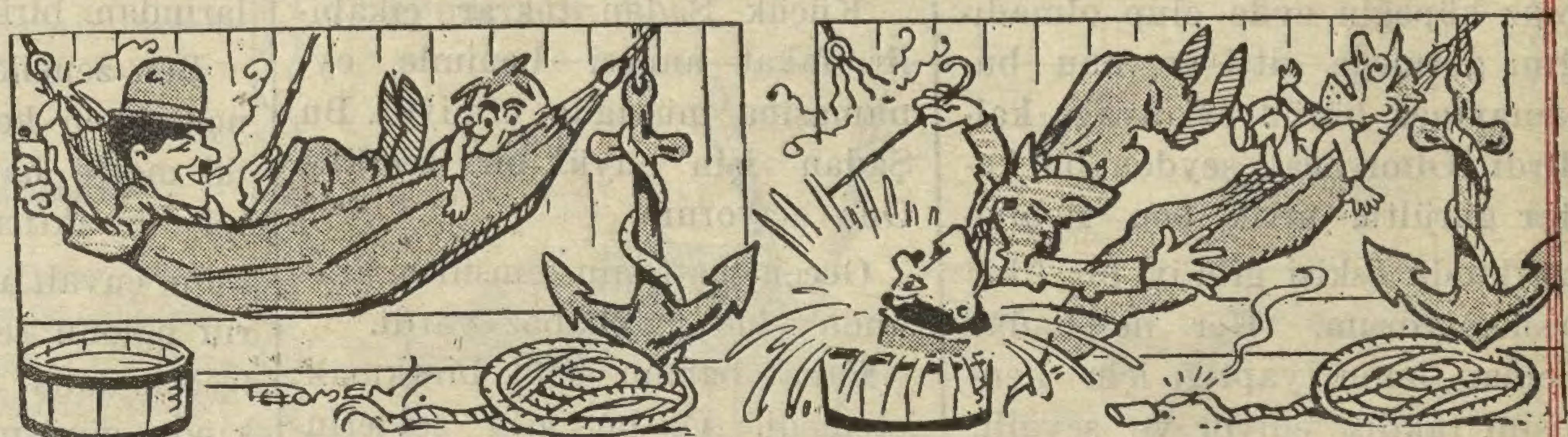

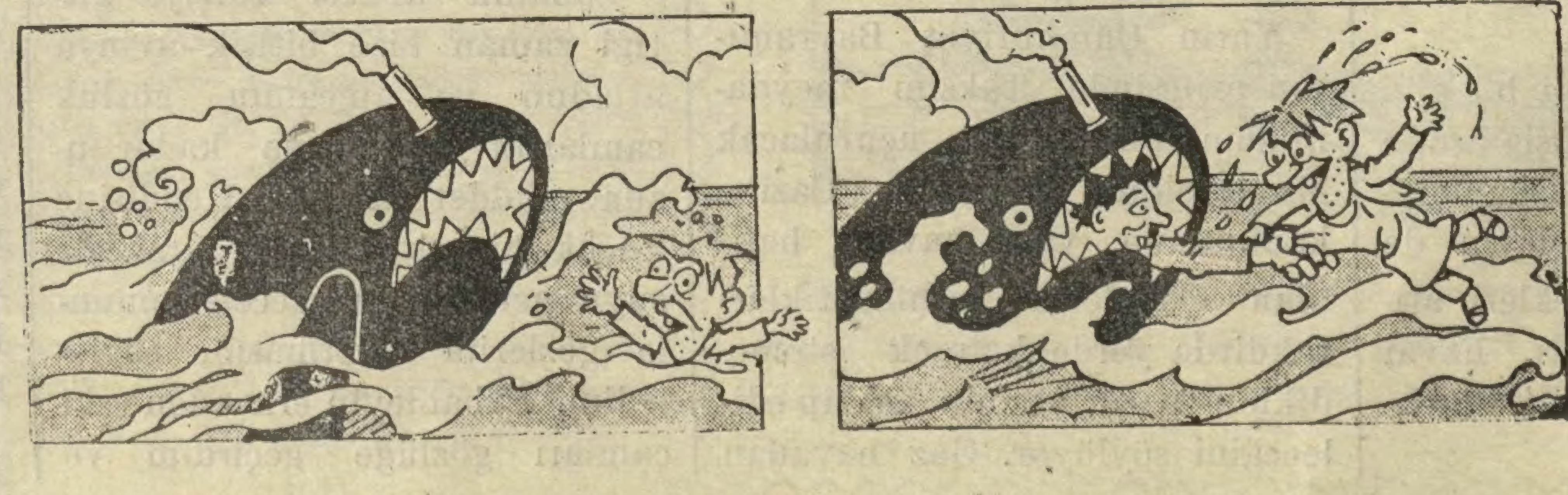

5 — Tesadüfe bakın ki Şarlo Balina biçiminde bir geminin içine düşüverdi. Beş parmak denizin yüzüne çıkınca aklı başından gitti. Bunu bir canavar sandı. Fakat içinden Şarlo görününce sevindi ve balinanıniçine çekildiğini duydu.

— Daha var —

BİR AFACANIN Hatıra Defterinden:

Hava kararıncaya kadar bekliyeceğiz ve Leman köpeği yalnız bırakınca battaniyeye sararak aşağıya indirecek ve kaçacağız. Top, bir yığın barut ve en az 20 kadar kurşunla dolduruldu. suyolcudan bir parça kurşun aldık, erittik ve ceviz büyüklüğünde çok güzel kurşunlar elde ettik. Köpeğin fazla bir acı duymıyacağını ümit ediyorum. Canbazhanede attıkları adamın bir kılına bile ziyan gelmedi. Cemil büyük annesinden bebeğin doğru içine düşmesi için bir tüy yatak almak istiyor. Biz küpeği topla atınca derhal eve götüreceğiz, ve sonra katranlı fıçıları yakacağız: Bu, harikulâde bir eğlence olacak.

Plânımız mükemmel surette icra edildi:

Köpeği evden çıkarmağa ve topun içine koymağa muyaffak olduk. Herşey hazırdı, yalnız fitili geçirmek kalmıştı ve ben artık "ateş!,, emrini vermek üzere idim. Fakat birdenbire öyle korkunç bir feryat işittik ki sanki biri parmaklarını ezdirmişti ve Memduh Bey bağırdı:

— Çetin, Çetin, dur!

Annem, Babam, Süzan, Leman, Memduh Bey, Behiye ve aşçı kadın hayatlarını kurtarmak istiyorlarmış gibi tabanlara kuvvet geliyorlardı. Memduh Bey köpeği topun içinden aldı, Leman ölü gibi bayıldı ve Süzana isteri nöbeti geldi. Satın almağa deymiyecek küçük, entipüften birşey için bu kadar telaş!..

Bununla beraber onu incitmek için bizde en ufak bir niyet bile yoktu: Tüy yatağı mükemmel surette hazırlamıştık.

Bana öyle geliyor ki: Behiye sana bakmak alçaklığında bulundu, sevgili defterim ve dün akşam yazdıklarımı okur okumaz köpeğin evde olup olmadığını görmeğe gitti ve onu bulamayınca bütün evi ayağa kaldırdı. Olmıyacak şeyden bu kadar gürültü! artık ben Behiye hakkında eskisi gibi iyi bir fikir beslemiyorum. Her ne kadar Leman, bunu yaptığı için kendisini takdis ediyor ve sevgili, bebeğine neler olacağını söylüyorsa da: Onun yazdıklarımı okumağa hakkı yoktu.

Bayram çok eğlenceli bir gün olacağa benziyor: Kışlalardan toplar atılacak, vapurlardan düdük bağırtılacak. Geceleyin de 1000 liralık şenlik fişekleri atılacak: Kestane fişekleri, havai fişekleri, Ateş çenberleri, mehtaplar..

Gündüzün büyük bir ziyafet olacak; askerler mangalarla geçecek, onları mektepler ve esnaf cemiyetleri takip edecek ve daha öyle alaylar olacak ki şampanya şişesinin mantarı gibi insanı yerinden fırlatır. Ben mükemmel eğleneceğim.

Sabahın saat beşinden gece yarısına kadar arı gibi işlerim olacak. Babama barutla oynamıyacağımı, tabancası olan çocukların yanına yaklaşmıyacağım resmen vadetmeliyim. O bana, yanımda bulunan iki paket kestane fişeğinden mada birçok güzel havai fişekleri satın aldı. İstediğim kadar onları havaya sallarım. Fakat barut almağa cesareş edemediğime teessüf ediyorum; babam, biricik çocuğunun parmaklarını, yahut gözlerini kaybetmesini arzu etmediğini söylüyord ki, bu tamamen doğrudur.

Ben küçük kızlara, elbiselerinin tutuşabileceği: ve kendilerinin yanabilecekleri cihetle yanar korigalar atmağa cesaret edemiyorum. Onlarla birlikte ziyaşete gidebilirim, fakat ne yapacağım. Bir türlü karar veremiyorum. Askerin geçitresmine bakmak ve muzika ile beraber yürümek istiyorum, fakat Süzan ve aşçı ziyafet için bir çok güzel şeyler hazırladılar. Eavulları ve onların arkasından yürümeği hatırladıkça geçitresmine gitmeği düşünüyorum: Tereyağlı böreklerin, kızartılmış piliçlerin, tatlıların kokusunu duyduğum zamanda, ziyafete gitmeğe katiyetle karar verdim.

Cumhuriyet bayramını bir haftaya uzatmış olsalar her ikisine de gidebilirdim. Bununla beraber böyle olmasa da bizde kâfi derecede eğlance olacak. Her çeşitten dükkânlar etrafta alış verişe başlıyorlar.

Küçük Şadan tekrar çıkabilir, fakat annesi benimle oynamasına müsaade etmiyor. Bu Şadan için büyük bir tecrübe Ona acıyorum.

Geçen haftanın temsilleri arasında yine hokkabaz vardı.

Fakat babam beni bırakmak istemedi. O, bu gibi şeylerin çiçek hastalığı gibi bulaşıcı olduğunu söylüyor.

Yarın Cumhuriyet Bayramının arifesinde Taksim meydanından bir balon uçurulacak Muallimimiz bununla: Cazibe kanununun, yani havada hafif olan cisimlerin tutulmadıkları takdirde yerde kalmak istemedikleri nazariyesinin tekzip edileceğini söylüyor. Gaz havadan hafif olduğu cihetle insan balonu gazla doldurur, içine girer (Bütün tavuklara gülmek için) yükselir, yükselir.

O, bu çok mükemmel olmalıdır! Ben birlikte havaya yükselmek için yeni çakımı veririm. Eğer o beni alırsa, çıkacağım.

***

Hora! uçuyorum! kalemimi bıraktım ve otele koştum; Süzan ablama haber vermeğe gideceğimi söyledim, fakat balonun amiri bulunan profesöre koştum o, ailem müsaade ederse beni yanına almakla büyük bir haz duyacağını söyledi. Oh, bu harikulâde birşey olacak! Ümit ederim ki bizimkiler beni bırakmıyacak kadar insafsız değillerdir. Bu, benim yaşımdaki çocuklardan pek azının tecrübe ettiği tamamen yeni birşey insanların karınca gibi görünecekleri kadar yükseldiğim zaman yeryüzüne bakmak ne tuhaf olacak.

Bizimkilere sormağı düşünüyorum: Korkuyorum ki onlar reddedecekler. Fırsatı elden kaçırmamak için gideceğim. 30 Ağustos gecesi kâğıttan yapılmış bir balonu havaya salacaklar. Fakat onları bizimki ile mukayese etmek kabil değildir. Ben bu gece rüyamda balondan düşeceğimi biliyorum, kafam bununla o kadar dolu ki Profesörden evvel balona binmek ve tek başıma yükselmek çok eğlenceli olurdu. Benim yaşımda tek başına uçan ilk çocuk olarak, tamamen serbes bir surette, nereye istersem uçabilirdim.

İhtimal ki Ankaraya kadar uçabilirim. Yahut eğer yukarıda kalırsam, dünya tekrar dönünceye kadar, diğer tarafta bulunan Büyük Okyanus adalarından birini yakalıyabilirim.

Ben zencilerden biri uçurtma uçururken kendisini korkutmak iki metre havaya sıçratmak ve ipi bıraktırmak için üzerine kum çuvalı atmak isterdim. Yarın balonu sevketmek için profesörle daha bir çok şeyler hakkında görüşmekliğim icap edecek.

Şadanın annesi çarşıya gittiği zaman bize bitişik avluya atladım ve amcamın gözlük camlarını buluncaya kadar uzun müddet aradım. Kendisine küçük bir şişe içinde biraz göz suyu getirdim ve geceleri onunla gözlerini ıslatmasını söyledim, Sabahleyin erkenden eski camları gözlüğe geçirdim ve o eskisi gibi görmeğe başladı. Öyle memnun oldu ki bana bir sarı lira verdi. Ben ona arkasından nasıl küfür ettiğimi asla söylemediğim için kendi menfaatime yeni bir vasiyetname yaptı. Ve şimdi sevgili defterim, meraklı Behiyenin balon hakkında hiçbir şey öğrenememesi ve plânlarımı daha doğarken bozmaması için seni çekmeceme kilitliyeceğim. Hayırlı geceler! dua etmeli ve uykuya yatmalıyım. Ümit ediyorum ki merhametli Tanri bu kadar fena bir çocuk olduğum için beni affeder.

Fakat ben bunu hiçbir zaman yapmak istemiyorum: bunların hepsi nasılsa başıma geliyor.

XX

Balonda

Sevgili, çok sevgili defterim, seni tekrar görebilecek mi idim? Bilsen başımdan neler geçmedi Öyle zannediyorum ki Robenson Kroze ve Jülvern benim yerimde olmak isterlerdi, Fakat benim yaşımda bir çocuk için tek başına balonla uçmak şaka değil: Bu, düşündüğümden çok meraklı. Evvelâ birbuçuk dakika bu müthiş eğlenceli, fakat sonra sadece korkunç. Behiyeye saçlarımın ağarıp ağrımadığını sordum; bunun olacağını zannediyordum. Eminim ki artık eskiden olduğum gibi kaygusuz ve tedbirsiz bir çocuk olmıyacağım.

Evet, bir dakika, yahut ona yakın bir zaman, balonda tamamen, büsbütün yalnız bulunmak, şimşek gibi yukarıya yükselmek, mendil sallamak ve insanların gittikçe güçüldüklerine bakmak, trenin sümüklü böcek gibi süründüğünü, tarlaların derelerin, ağaçların ve avluların gittikçe daha küçük kaldıklarını görmek harikulâde birşey; fakat ah, küçük bir çocuk, her hangi bir kilometreye yükseldiği ve bir mangir değeri olmıyan bu şeytan şeyi tutamadığı etrafı yalnız bir "hiç,, olduğu ve parmakları !tutulacak kadar havanın soğuk bulunduğu zaman ne kadar yalnızdır. Profesör balonun sepetine, birkaç sandoviçle küçük bir likör şişesini koymuştu. üşüdüğümden bir yudum aldım ve o beni ateş gibi kızıştırdı. Sonra parmaklarım ısındığı cihetle derhal ipe tırmanmaya ve balonun Sibiryaya gitmemesi için bu bağlı şeyin üzerinde yaptıklarını okuduğun gibi bir veya iki delik yapmaya karar verdim.

(Sonu var)

Yarışlar Sayfası

BİLMECE-107

Bu haftaki bilmecemiz kelimelidir. Hal varakalarına aşağıdaki kuponu ilâve ederek (*İst. posta kutusu 61: AFACAN Gazetesi 107 inci bilmece memuru*) adresine 3 *hafta zarfında gönderiniz.*

Yalnız soldan sağa doğru:

1 — Bir nevi çocuk eğlencesi.

2 — Orta Avrupada bir hükûmet.

3 — Odun kesmeye mahsus saplı bir âlet.

4 — Bir erkek ismi.

5 — Her hamamda bulunur.

6 — Çok kıymetli bir maden.

7 — Anadoluda güzel bir vilâyet.imiz.

1	B		L		N
2	M		C		R
3	B		L		A
4	A		N		N
5	K		R		A
6	A		T		N
7	B		R		A

ARMAGANLARIMIZ

BİRİNCİYE: Bir çift kışlık lâstik.

İKİNCİYE: İki sinema bileti.

ÜÇÜNCÜYE: 6 aylık Afacan abonesi. Ellinciye kadar Muhtelif ve kıymetli hediyeler verilecektir.

Kazananlar

Bilmecede Kazananlar

103 numaralı cümle bilmecemizin halli: Çocuk Sesi Derneğine Kaydolunuz. İdi Doğru halledenler arasından hediye kazananların isimlerini ilân ediyoruz:

Bir senelik Afacan abonesi kazanan

Keçiborlu İlk Mektep Sınıf 3 No. 550 Orhangazi Bey.

Bir şişe Kolonya kazanan

Fatih 13 üncü İlk mektep Sınıf 4 No. 743 Faruk Bey.

Bir Spor gömleği kazanan

Beyoğlu Zoğrafyan Rum Lisesi Sınıf 7 Dimitri Efendi.

DİKKAT: Birincilik ikincilik üçüncülük, kazanan karilerimiz bize birer ufak resimlerini göndermeleri rica olunur.

Küre kalemtraşı kazananlar

(Anadoluya Roman)

Çanakkale Orman müdürü oğlu Orhan, Fatih Gelenbevi orta mektebi S. 1 - E No. 121 İzzet, Göztepe Nadirağa sokak No. Haluk Fuat, Kırkağaç Somamusa Hoca köyü mektebi No. 12 İ. Hakkı, İzmit Valiahmet mahallesi Hacıhasan sokak No. 24 Emine, Beşiktaş Uzuncaova T. Ali mahallesi No. 4 Hikmet, Beyoğlu meşrutiyet caddesi No. 92 Muazzez Hanım ve Beyler.

Hikâye kitabı kazananlar

İst. Kız lisesi No. 1151 Nevin Hüsnü, İst. Çengelköy Mezarlık sokak No. 29 Halil, Samsun İnönü ilk mektebi S. 5 No. 260 Avram, Kırkağaç ahçı Cemal usta vasıtasile Başçavuş Basan, Kadıköy Yeldeğirmeni Recaizade sokak No. 73 Tarık, İst. Göztepe Erzincan mebusu Aziz Samih Bey mahtumu Mehmet, Beyoğlu Firuzaga Karadut caddesi No. 34-36 Froso, İzmiz Tepecik Zeytinlik No. 5 Bakkal Ali Ef. den Başçavuş Riza, İst. Beyoğlu Yeniçarşı Perükâr Hamdi Bey oğlu Kemal, Düzce skici Edirneli Halil usta oğlu Hayati Bey ve Hanımlar.

Birer Çikolata kazananlar

(Anadoluya Kitap)

Kastamonu Atabey Gazi mahallesi Kapıan sokak No. 3 Niyazi, İst. Beyoğlu Tozkoparan Camadan sokak No. 8 apart Süleyman, Kırklareli Yeni borsa karşısında No. 193 hanede, Zonguldak Namık Kemal maktebi S. 4 No. 177 Selman, Kasımpaşa Divanhane karşısında Ahmet Ef. oğlu Alâattin, İst. Galatasaray lisesi S. 6 No. 1016 Enver, Eskişekır Gariplermezarlığı Maranggoz Ahmet Ef. kerimesi Halide, Balat Tahtaminare caddesi No. 18 Nesim Levi, Ankara Tabakhane Boyaeıçıkmaz sokak No. 4 Muammer, Beyoğlu Musevi lisesi S. 4 No. 169 Osman, Beşiktaş Ortabahçe M. Ali sokak No. 17 Nihal, Sarıyer ilk mektebinden Nurten, Bursa Tatarlar mahallesi İsmail oğlu Hakkı, Unkapanı 12 inci ilk No. 92 Mehmet, İzmir Başdurak Kestelli caddesi Karanlık sokak No. 8 Fadıl Bey ve Hanımlar.

Hayvanat kartı kazananlar

İzmir - Akhisar Tütün inhisarı Osman Refik Bey oğlu Fahir, Fatih Saraçhanebaşı No. 23 Nusret, Haliç feneri Ca ıcıçeşme yokuşu No. 47 İsmail, Üsküdar İmrahor Alpaşa sokak No. 38 Türkân, İzmir Değirmendağı islam sokak No. 15 Hilmi, Aksaray karakol karşısı No. 214 Ş. Ali Ef. kerimesi Hayriye, Erenköy Kız lisesi No. 388 Semiha, Adapazarı İstiklâl mahallesi Safer sokak No. 24 Münür, İst. Tophane Boğazkesen caddesi No. 40 apart. Zafer, Tarsus Amerikan Koleji No. 256 Ali Esat, İzmir Bornova İnhisarlar satış memuru İbrahim B. oğlu Hasan, İst. 19 uncu ilk mektep S. 3 No. 253 İzzet, Maçka Teşvikiye palas no. 4 Melek, A. Karahisar lisesi S. 1-B no. 143 Hakkı Bey ve Hanımlar.

SON

Bulmacada kazananlar

46 numaralı resimli bulmacamızda saklı bulunan ördeği doğru halledenler arasından hediye kazananların isimlerini ilân ediyoruz:

Bir Lâstik top kazanan

İst. Aksaray Sofular Salih ef. sokak No. 14 Nedime Hanım.

3 Aylık abone kazanan

Ankara - Yenişehir İsmetpaşa caddesi No. 53 Canan Hanım.

Bir kutu Bisküit kazanan

İst. Kız orta mektebi S. II A No. 79 Muallâ Hanım.

DİKKAT: Birincilik, ikincilik, üçüncülük kazanan karilerimiz bize birer ufak resimlerini göndermeleri rica olunur.

Bisküit kazananlar

(Anadoluya Kitap)

Eyüp Camiikebir caddesi Baş imam Sakip Ef. evi, İst. Sofular Tekke sokak No. 18 Leman, Denizli Sıhhat Müdürü Dr. Mazhar B. oğlu Talât, İst. Hayriye lisesi S. 5 No. 120 Y. Pulloğlu, Mersin bakkallar çarşısında berber Muhittin Ef. vasıtasile Kemal, Akhisar Şehisa mahallesi Kadınçeşme sokak No. 9 Hayriye, Eyüp Otakçıbaşı mahallesi Namazgâh sokak No. 35 Fikret Suna Bey ve Hanımlar.

Hikâye kitabı kazananlar

Eyüp orta mektep S. 7 No. 217 Ferit, İzmir Karantina tramvay caddesi No. 278 Turgut, Adapazarı Ali Bey mektebi S. 5 Nihat, Kadıköy Yeldeğirmeni tepe sokak No. 99 Galip, İzmit orta mektep No. 430 Tevfik, Nişantaşı İngiliz Erkek mektebi S. 4 Lony Tuda, Kandilli Kız lisesi No. 455 Muallâ, Trabzon Gazi ilk mektep S. 4 No. 16 Riza, İst. Davutpaşa orta mektebi S. 3 No. 416 Necati, Edirne M. orta mektebi S. 2 - A No. 23 Perihan Hanım ve Beyler.

Cep Aynası kazananlar

(Anadoluya Kitap)

Bakırköy 1 inci ilk mektep No. 311 Nebahat, Feriköy Rum kilise arka sokak No. 93 Zakar, İnegöl orta mektebi S. 1-A No. 86 Şevket, İst. Kocamustafa paşa civarı No. 8 Özdemir, İst. Yeşilköy İst. caddesi No. 90 Tomayi, İst. Beyazıt 6 ıncı ilk mektep S. 4-2 No. 456 Kemal, Mersin Bakkallar çarşısında Berber Muhittin vasıtasile Orhan, Samsun Gazi caddesi No. 14 Rasim, Galatasaray lisesi S. 9 - 2 Behiç, Zonguldak Gazi mektebi son sınıf No. 13 İbrahim, İst Avvansaray No. 4 Perükâr yanında No. 4 Kemal, Üsküdar İhsaniye Alt sokak No. 102 Semih, Konya Belediye mahallesi No. 10 Mehmet Bey ve Hanımlar.

SON

DİKKAT

Bilmece ve Bulmacadan kazandığınız hediyeleri her perşembe günleri saat 13 den 17 ye kadar matbaamıza uğrayarak alabilirsiniz. Anadolu hediyeleri de üç hafta zarfında adreslerine gönderilir.

Hediye Kazananlar

İst. Erkek lisesi S. 1 - L No. 743 Sait Bey Afacan bimecemizden bir dolma kalem kazanmıştır.

İst. Kumkapıda Hohannes Efendi Afacan bulmacasından bir küre kalemtraşı kazanmıştır.

BULMACA:49

Bu haftaki bulmacamız resimlidir Hal varakalarına aşağıdaki kopunu ilâve ederek (*İst. posta kutusu 617 Afacan gazetesi 49 uncu bulmaca memuru*) adresine 3 hafta zarfında gönderiniz.

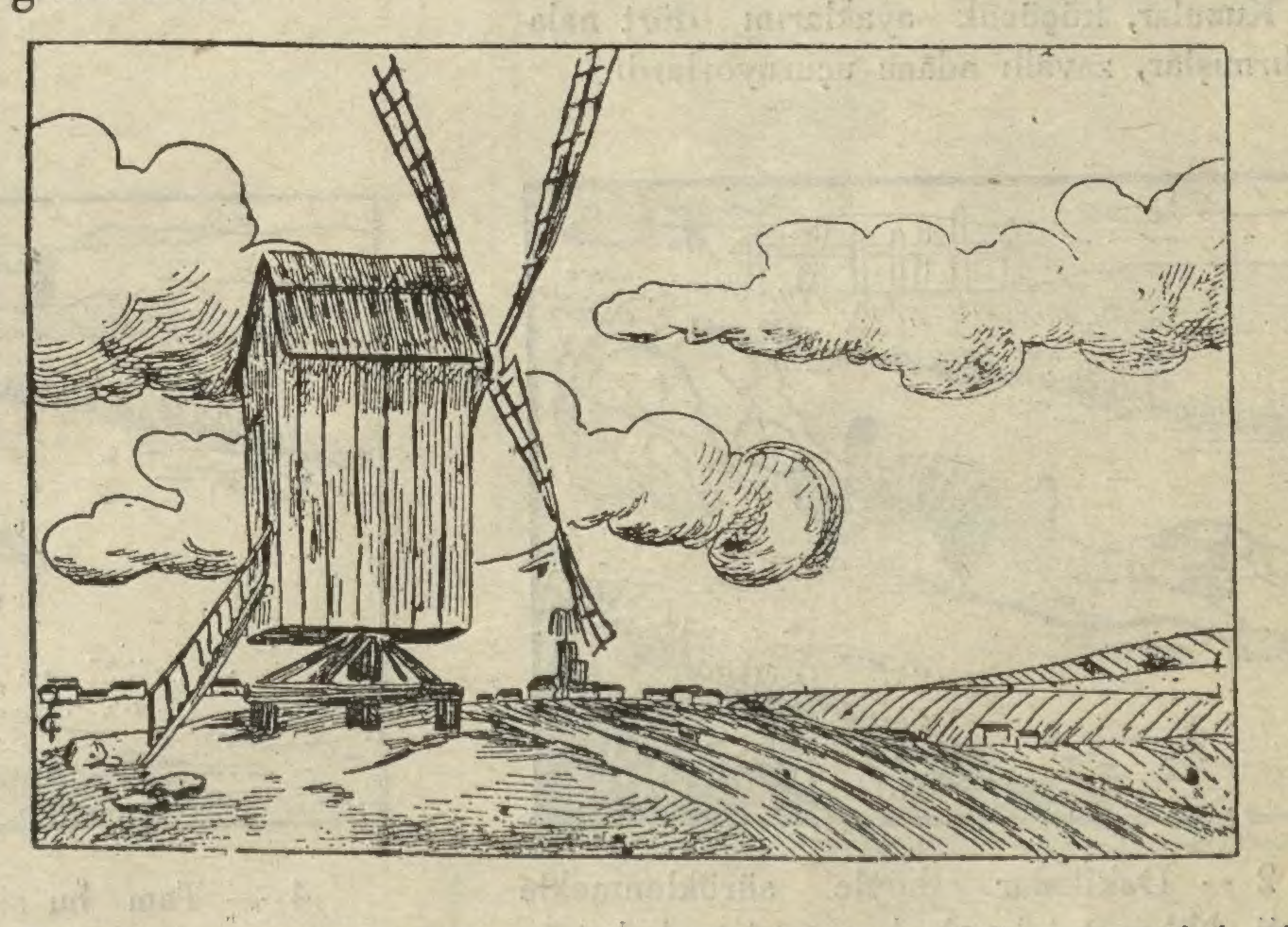

Bu değirmenin sahibi resimde bir yere saklanmış sizi görüyor. Aceba siz onu görüyor musunuz? Adamı kırmızı kalemle işaret ederek yukardaki adrese yollayınız 30 kişiye hediye vereceğiz.

AFACAN Bilmece kuponu : 107

AFACAN Bulmaca kopunu 49

Adres İstanbul: Posta kutusu 617
İdarehane İstanbul Ankara caddesinde Ülkü matbaası no. 40

KARAGÖZ OYUNU

Abone Şartları
Bir sene için 150 kuruş
Altı aylığı 75 „
Dört „ 50 „

SALTANAT DEVRİNİN KADILARI

Saltanat zamanında
Vardı bir sürü kadı!
Cümhuriyet çıkınca
Fakat onlar kalmadı!

« Kadı » denen adamlar
Bilir misiniz kimdi:
Onlar mahkemelerde
Sorgu yapan hâkimdi!..

Onlardan bazıları
« Namusluyuz!.. » Derlerdi!
Fakat hep rüşvet alır,
Her gün haram yerlerdi!..

Bu cahil adamların
Vardı koca sakalı!.
Hepsi minderlerinde
Otururdu cakalı!

Mahkemeye kim gelse
Kesesine bakardı!
Her kim para verirse
Hemen haklı çıkardı!..

Küçük okuyucular;
Uzun sözü atayım!
Size eskiden olmuş
Bir masal anlatayım:

. . . .

[Bizim Karagöz bir gün kırlarda geziyordu. Birdenbire önüne bir adam çıkıp ona şöyle seslendi:]

Yolcu
Hey!... Yolumu şaşırdım,
Söyle bu yer neresi!..
Susadım: Köyün yokmu
Bir çeşmesi, deresi!..

Karagöz
Bilmem!... Ben de bu köye
Yeni geldim arkadaş!
Elbette su bulursun,
Hele şu dağları aş!..

Yolcu
Hem bu köyü bilmiyor,
Hem kırda geziyorsun!
Bana darılma, amma:
Aptala benziyorsun!...

[Karagöz yolcunun kendine aptal dediğine fena halde kızarak bağırır:]

Kzragöz
Rasgeldiğin adama
Aptal denir mi böyle?...

Yolcu
Eğer aptal değilsen
Çeşme nerede, söyle?...

Karagöz
Bilmiyorum dedikya,
Sen lâf anlamaz mısın?.

Yolcu
Peki.. Ben de şaşırdım
İnsan mısın, kaz mısın!..

[Karagöz bu kötü sözleri duyunce herifi yakalayıp, yukarda dediğimiz gibi, köyde kadılık yapan cahil bir hocanın yanına götürür ve şikâyet eder:]

Karagöz
Efendim!... Davacıyım,
Çünkü: Bana dedi kaz!...
Bunu herkes bilir ki,
Karagöz hayvan olmaz!..

[Karagöz bu sözleri söylerken, yolcu cebinden bir sarı lira çıkarıp gizlice kadıya verir. Kadı bunu görünce sevincinden şu sözleri söyler:]

Kadı
Karagöz sen suçlusun,
Onu haklı bulurum!
İsteyorsa emretsin:
Ben de bir kaz olurum!..

[Zavallı Karagöz, saltanat devrinin bu cahil kadısının karşısında şaşıp kalır. Çaresiz boynunu büküp dışarıya çıkar. Kadıya da, onu burada oturtan padişaha da lanet edip uzaklaşır.]

Oyuncubaşı

Resimli Roman

Pire Nurinin Yaramazlıkları

No. — 47 —

—1 Bekçi baba birdenbire muvazenesini kaybederek yerlere yuvarlandı. Yaramaz koyunlar onu yerlerde sürüklemiye başladılar. Kuzular, küçücük ayaklarını dört nala kaldırmışlar, zavallı adamı uçuruyorlardı.

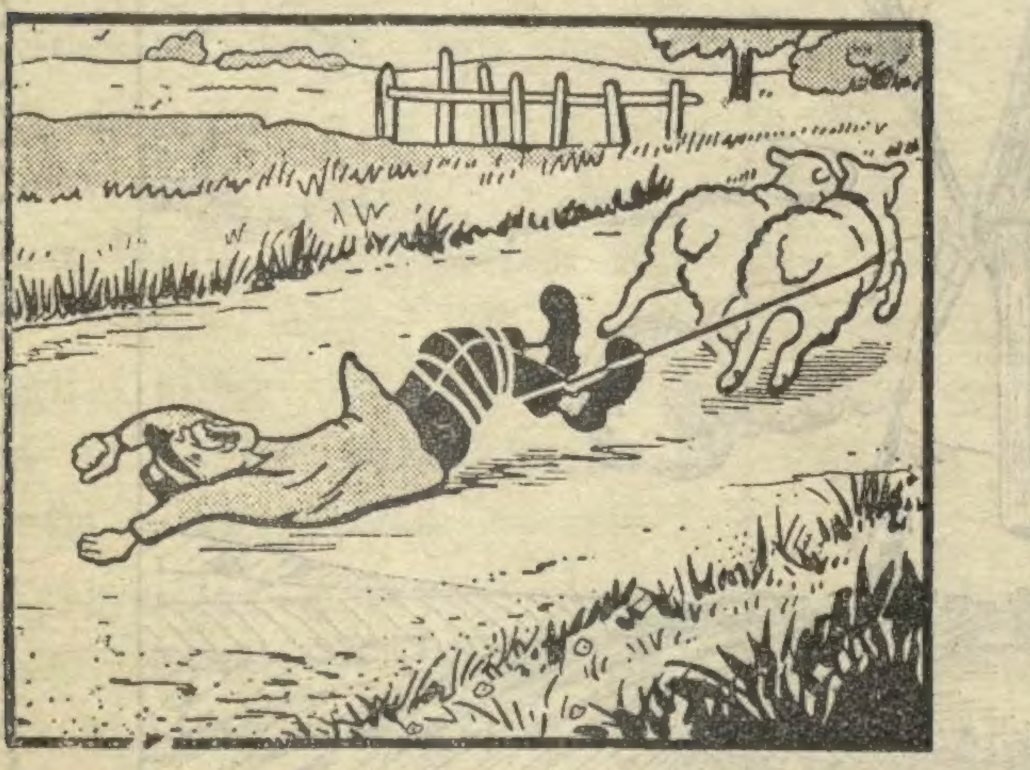

2 — Dakikalar böyle sürüklenmekle geçti. Nihayet ipler de kopuverince bekçinin ayakları havaya dikildi. O hızla durduğu yerde duramadı gerisi geri yuvarlanmıya başladı.

3 — Ve doğru yolun kenarındaki göle doğru yuvarlandı. Kolları suların içine daldı. Biçare bekçi boğulmak tehlikesile korktu. Dört beş ördek onun karşısına geçmiş, alaya da başlamışlardı.

4 — Tam bu sırada pire Nuri imdada koşmıya başladı. Demindenberi kuzuların afacanlığına dalmış, yerde yuvarlanan bekçiyi seyretmişti. Bütün kuvvetini toplıyarak ileri atıldı.

5 — Ve bekçinin sulara daha fazla dalmasına vakit bırakmadan kendisini sahile çekmiş, kurtarmıştı. Bekçi çamurlar içindeydi. Ördekler hâlâ ona gülüyorlardı.

İS. Ülkü matbaası Cağaloğlu yokuşu No. 40 Tel: 22895 Sahibi ve umum neşriyat: müdürü: M. Faruk